

داسر ڦرنچاغن فيزيكل ديسا نگارا

DASAR PERANCANGAN FIZIKAL DESA NEGARA

DPF DESA NEGARA 2030

RINGKASAN EKSEKUTIF

RINGKASAN EKSEKUTIF

DASAR PERANCANGAN FIZIKAL DESA NEGARA DPF DESA NEGARA 2030

PLANMalaysia

(Jabatan Perancangan Bandar dan Desa)
Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan

2017

SENARAI KANDUNGAN

Latar Belakang DPF Desa Negara 2030	01
Rumusan Dasar- Dasar Utama Berkaitan Pembangunan Desa	03
Keperluan Penyediaan DPF Desa Negara 2030	04
Definisi Desa, Pekan, Pusat Pertumbuhan Desa (PPD) dan Kampung	04
Kategori Kampung di Malaysia	05
Sistem Grid Desa	07
Sistem Ciri-Ciri Desa Malaysia / <i>Characteristics of Rural Malaysia System</i> (CHARMs)	08
Visi	09
Tema	09
Teras, Pernyataan Dasar, Strategi dan Langkah Pelaksanaan	10
Teras 1 : Pengurusan Mampan Alam Sekitar Desa	11
Teras 2 : Pengukuhan Hubungan Simbiotik Bandar - Desa	15
Teras 3 : Pengukuhan Daya Huni Desa	19
Teras 4 : Memperkasa Ekonomi Desa	26
Teras 5 : Pengurusan Desa Berdaya Laksana	30
Rumusan	32

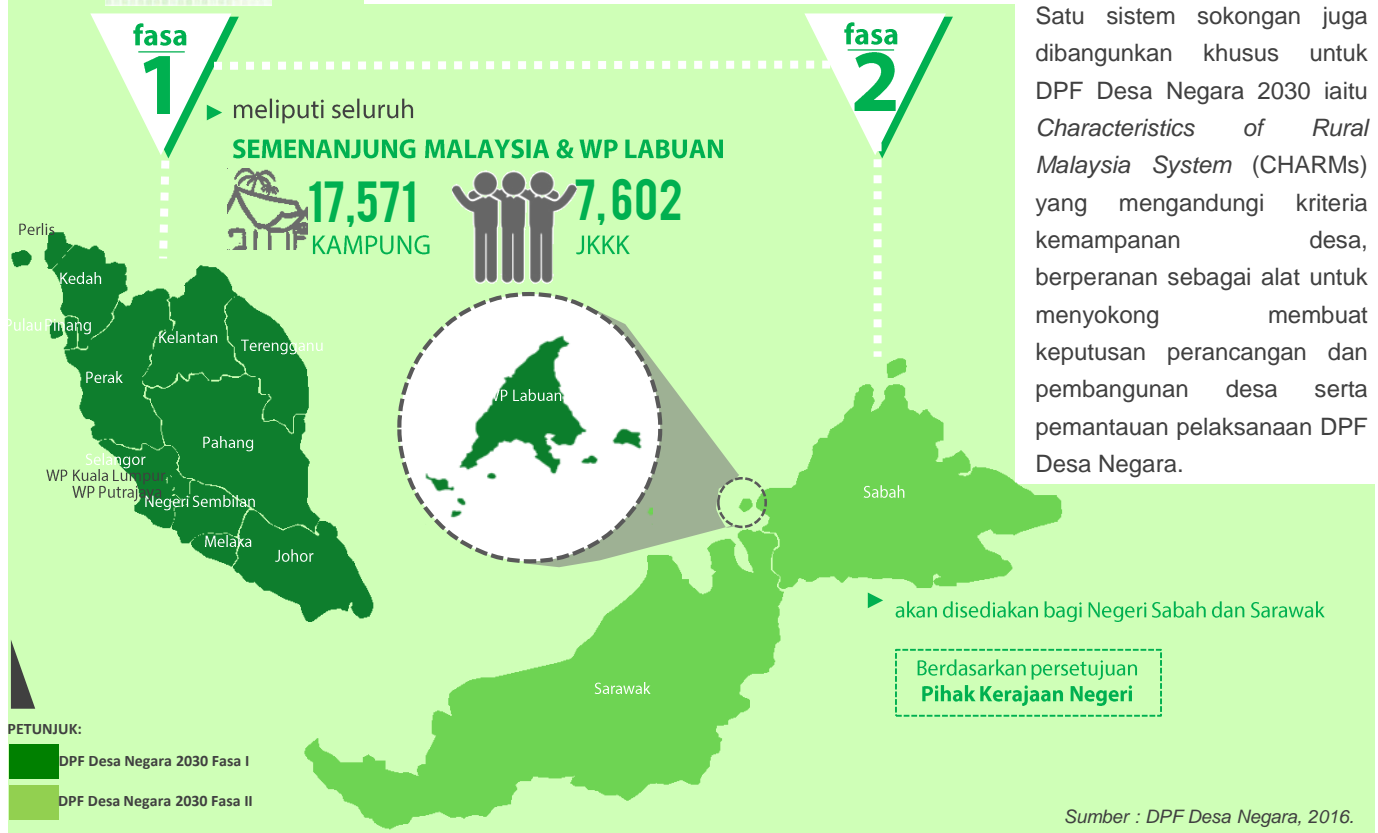
LATAR BELAKANG DPF DESA NEGARA

Fasa Penyediaan DPF Desa Negara 2030

DPF DESA NEGARA 2030

DPF Desa Negara 2030 merupakan dasar pembangunan desa yang pertama di Malaysia berbentuk spatial. DPF Desa Negara 2030 disediakan selaras dengan langkah pertama berdasarkan Pelan Indikatif 9 di dalam Rancangan Fizikal Negara (RFN) Ke-2 yang menyatakan keperluan terhadap sebuah dasar pembangunan desa negara. Dasar ini bertujuan mewujudkan perancangan holistik bagi pembangunan desa dan melengkapkan Dasar Perbandaran Negara (DPN) yang disediakan untuk kawasan bandar di Malaysia. DPF Desa Negara 2030 berbentuk 'operational plan' yang merangkumi aspek sosial, ekonomi, alam sekitar, pengangkutan, infrastruktur, utiliti, warisan, pengurusan dan mekanisme pemantauan. DPF Desa Negara 2030 ini menyediakan pernyataan dasar, strategi dan langkah-langkah pelaksanaan mengikut tema dan teras bagi merealisasikan visi pembangunan desa sehingga tahun 2030.

Satu sistem sokongan juga dibangunkan khusus untuk DPF Desa Negara 2030 iaitu *Characteristics of Rural Malaysia System (CHARMs)* yang mengandungi kriteria kemampunan desa, berperanan sebagai alat untuk menyokong membuat keputusan perancangan dan pembangunan desa serta pemantauan pelaksanaan DPF Desa Negara.

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

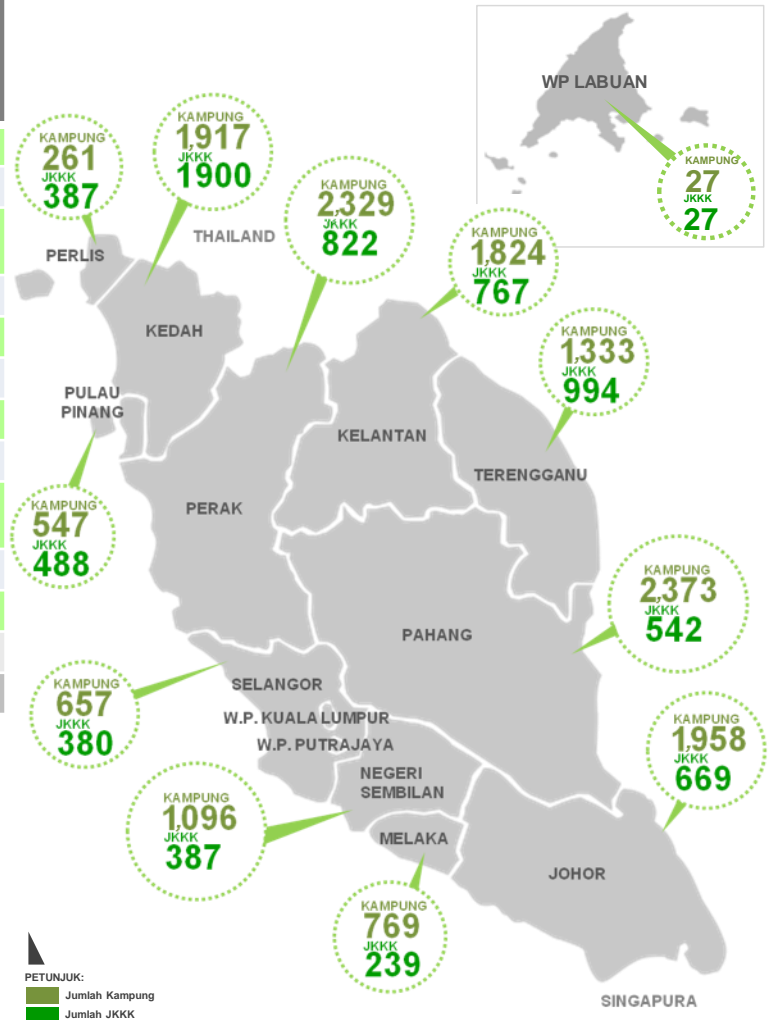
NEGERI	BILANGAN KAMPUNG		JKKK
	JUMLAH KESELURUHAN	JUMLAH DENGAN LOKASI (SPATIAL)	
Perlis	263	261	387
Kedah	2,060	1,917	1,900
Pulau Pinang	631	547	488
Kelantan	2,200	1,824	767
Terengganu	1,686	1,333	994
Perak	2,806	2,329	822
Selangor	741	657	380
Pahang	2,521	2,373	542
Negeri Sembilan	1,662	1,096	387
Melaka	957	769	239
Johor	2,017	1,958	669
WP Labuan	27	27	27
Jumlah	17,571	15,091*	7,602

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

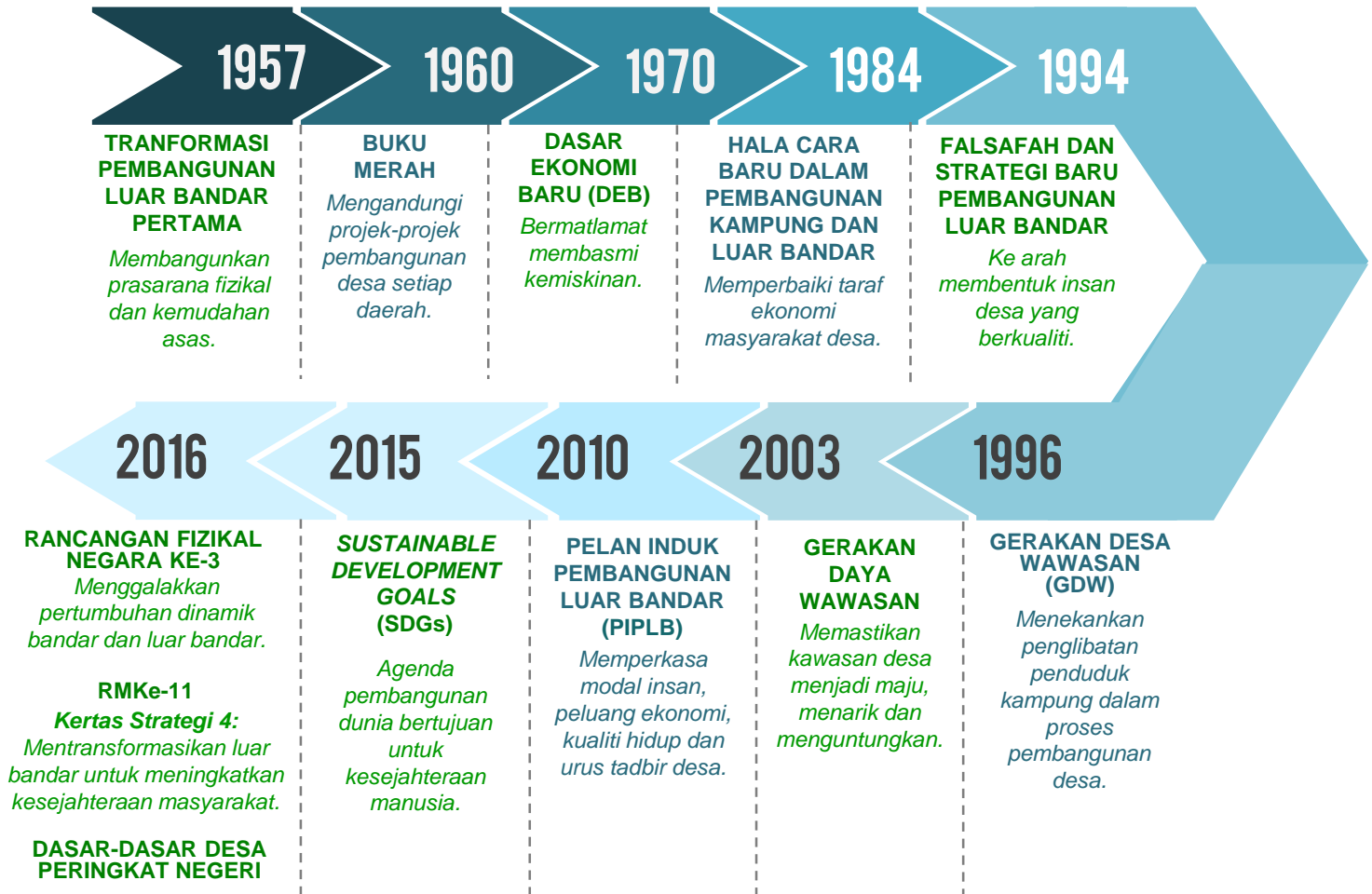
Nota:

1. Jumlah kampung adalah termasuk kampung induk dan kampung rangkaian.
2. *Jumlah kampung ini tidak termasuk kampung di Daerah Barat Daya (Pulau Pinang), Daerah Bandar Baharu (Kedah), Jajahan Tumpat dan Kota Bharu (Kelantan), Daerah Hilir Perak dan Bagan Datuk (Perak) serta Daerah Seremban (Negeri Sembilan).
3. Jumlah kampung tidak termasuk 308 Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Rancangan (JKKR).

Rajah 1 : Jumlah Kampung dan JKJK Mengikut Negeri

RUMUSAN DASAR-DASAR UTAMA BERKAITAN PEMBANGUNAN DESA

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

KEPERLUAN PENYEDIAAN DPF DESA NEGARA 2030

- 1 Terdapat pelbagai maklumat, kajian dan definisi berkaitan desa yang perlu diselaraskan.
- 2 Jurang bandar – desa.
- 3 Kehilangan golongan tenaga kerja yang aktif.
- 4 Pelbagai ciri desa dan jenis kampung yang perlu dirancang dengan efisien.
- 5 Aset sumber jaya dan biodiversiti desa tidak digunakan secara mampan.
- 6 Produk warisan desa tidak dipelihara sebagai tarikan desa.
- 7 Penghakisan imej dan identiti desa.
- 8 Kegagalan fungsi PPD sebagai pusat perkhidmatan dan pertumbuhan ekonomi.
- 9 Pertindihan fungsi dan peruntukan kewangan di pelbagai kementerian dan agensi.

DEFINISI DESA, PEKAN, PPD DAN KAMPUNG

DESA

DESA
kawasan selain daripada kawasan bandar, terdiri daripada semua jenis petempatan kampung, pekan dan petempatan kecil lain yang kurang daripada 10,000 penduduk, bercirikan pertanian serta kaya dengan sumber alam semula jadi.

PEKAN

PEKAN
sebuah petempatan kecil bercirikan bandar yang terletak di kawasan luar bandar dengan jumlah penduduk kurang daripada 10,000 orang dan menempatkan aktiviti perdagangan berskala kecil, kemudahan awam dan mempunyai aktiviti mingguan (pasar pagi / tani, pasar sehari atau pasar malam).

PPD

PPD
Pusat Pertumbuhan Desa (PPD) merupakan pusat perkhidmatan desa yang utama kepada beberapa buah kampung yang terletak secara berkelompok dengan tampungan penduduk kurang 2,500 orang.

KAMPUNG

KAMPUNG
sebuah petempatan tradisi di kawasan desa dan mempunyai ciri-ciri tradisional yang tinggi dari segi sosio budaya dan fizikal.

KATEGORI KAMPUNG DI MALAYSIA

1. Kampung Tradisional

- Wujud secara tidak dirancang atau organik.
- Kampung tradisional di bandar menampung bilangan penduduk yang tinggi dan majoriti terlibat dengan aktiviti perbandaran. Keadaan fizikal kampung kurang teratur dan sesak.
- Kampung tradisional di desa berdensiti rendah. Taburan petempatan dipengaruhi oleh aktiviti ekonomi setempat seperti pertanian, perlombongan dan sebagainya. Corak adalah berjajar atau berkelompok.
- Kampung tradisional juga boleh terdapat di pulau-pulau.
- Majoriti penduduk di kampung tradisional adalah terdiri daripada kaum Melayu dan Cina.

2. Kampung Nelayan

- Petempatan kampung yang terletak di kuala atau sepanjang sungai, di tepi-tepi pantai dan di pulau-pulau.
- Majoriti penduduk adalah kaum Melayu dan Cina.
- Pekerjaan adalah menangkap ikan, membuat perahu dan menjalankan aktiviti berasaskan hasil laut dan sungai.
- Corak fizikal perkampungan nelayan dipengaruhi oleh faktor semula jadi seperti sungai, muara dan pantai.
- Keadaan kampung adalah padat.

3. Kampung Tersusun

- Kampung yang dirancang berasaskan beberapa sebab seperti penempatan semula kampung, pemberian tanah dan bencana alam.
- Susun atur kampung yang tersusun.
- Densiti rendah dan sederhana.
- Penduduk terlibat dalam pelbagai aktiviti ekonomi.

4. Kampung Atas Air

- Terletak di atas air sama ada di sungai, tasik atau laut dan rumah-rumah dibina secara bertiang di atas air.
- Dihubung oleh jeti atau jambatan kayu.
- Pelbagai densiti mengikut lokasi.
- Majoriti penduduk adalah kaum Melayu dan Cina.
- Pekerjaan adalah menangkap ikan, membuat perahu dan menjalankan aktiviti berasaskan hasil laut dan sungai.

5. Kampung Orang Asli

- Merupakan petempatan yang wujud secara tidak terancang dan mempunyai identiti tersendiri.
- Kebiasaannya jauh di kawasan pedalaman dan berdekatan sungai.
- Corak petempatan adalah berselerak mengikut suku kaum.
- Aktiviti pekerjaan sara diri seperti pertanian, mencari hasil hutan, memburu dan menangkap ikan.

6. Petempatan Tanah Rancangan FELDA / FELCRA / RISDA

- Petempatan kampung terancang berikutan dari pembangunan tanah secara besar-besaran.
- Majoriti penduduk adalah kaum Melayu.
- Konsep asas adalah untuk mewujudkan suatu petempatan yang 'self-contained' bertujuan membasmi kemiskinan dan memberi hak milik tanah di kalangan penduduk di kawasan desa.
- Corak petempatan berbentuk berpusat (*concentrated*) atau berkelompok.
- Kepadatan penduduk sederhana tinggi.

7. Kampung Baru

- Merupakan petempatan kampung yang wujud pada masa darurat (1948-1960) bagi mengatasi masalah ancaman komunis.
- Penduduk kaum Cina.
- Terletak di ladang-ladang getah, kawasan perlombongan bijih timah dan di sekitar bandar-bandar sedia ada.
- Corak petempatan adalah berpusat dan berbentuk 'grid iron'.

8. Petempatan Estet

- Rumah pekerja ladang yang disediakan oleh majikan pengurusan ladang.
- Corak petempatan berkelompok.
- Majoriti penduduk kaum India.
- Aktiviti utama sebagai peladang kelapa sawit dan getah.

SISTEM GRID DESA

DPF Desa Negara 2030 menterjemahkan dasar-dasar pembangunan desa kepada pelan fizikal yang diintegrasikan dengan Sistem Grid Desa. Sistem ini mampu menyelesaikan masalah sempadan kampung dan membantu dalam penetapan dasar secara spesifik berdasarkan karektor kampung yang berbeza mengikut kategori dan keperluan masing-masing.

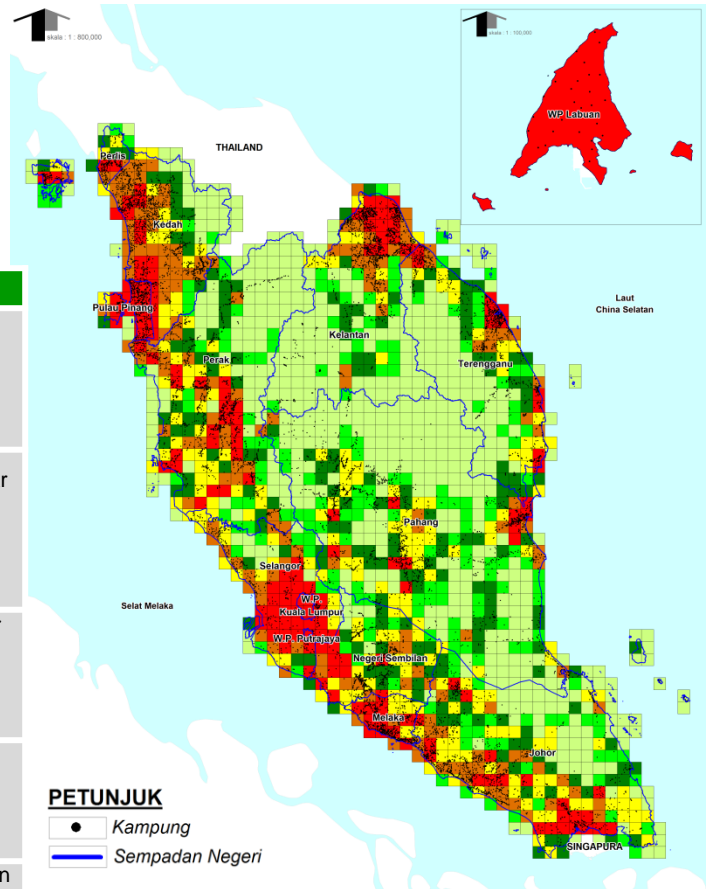
Jadual 1 : Kriteria Tipologi* Bagi Sistem Grid Desa

Tipologi Grid	Kriteria
Perbandaran Utama <i>Major Urban (U1)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sebahagian daripada kawasan metropolitan dan kawasan perbandaran utama. 90 peratus kawasan tepu bina. Jumlah penduduk melebihi 25,000 orang. Berada di dalam pusat bandar.
Perbandaran Sekunder <i>Secondary Urban (U2)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sebahagian dari ibu negeri dan daerah serta bandar utama. 70-90 peratus kawasan tepu bina. Jumlah penduduk 10,000-25,000 orang. Jarak ke pusat bandar terdekat : 5-10 km.
Bandar Desa <i>Urban Rural (UR)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Kawasan bandar (Pusat Petempatan Utama) di luar konurbasi utama negara – pinggir bandar. 70-90 peratus kawasan tepu bina. Jumlah penduduk 5,000-10,000 orang. Jarak ke pusat bandar terdekat : 10-20 km.
Desa Bandar <i>Rural Urban (RU)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Bandar / Pekan (Pusat Petempatan Kecil). 50 peratus kawasan tepu bina. Jumlah penduduk kurang 5,000 orang. Jarak ke pusat bandar terdekat : 20-40 km.
Desa Luar Bandar <i>Rural (R5)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pusat Pertumbuhan Desa (PPD) dan perkampungan utama. 70 peratus kawasan terdiri daripada hutan dan kawasan pertanian. Jumlah penduduk kurang 2,500 orang. Jarak ke pusat bandar terdekat : 40-50 km.
Desa Pedalaman <i>Major / Mainly Rural (R6)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Kawasan pedalaman dengan bilangan kecil perkampungan. 90 peratus adalah kawasan hutan dan pertanian. Jumlah penduduk kurang 1,000 orang. Jarak ke pusat bandar terdekat : >50 km.

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

* Nota : Tipologi adalah jenis, klasifikasi / pengkelasan.

Rajah 2 : Taburan Kampung Mengikut Tipologi Sistem Grid Desa

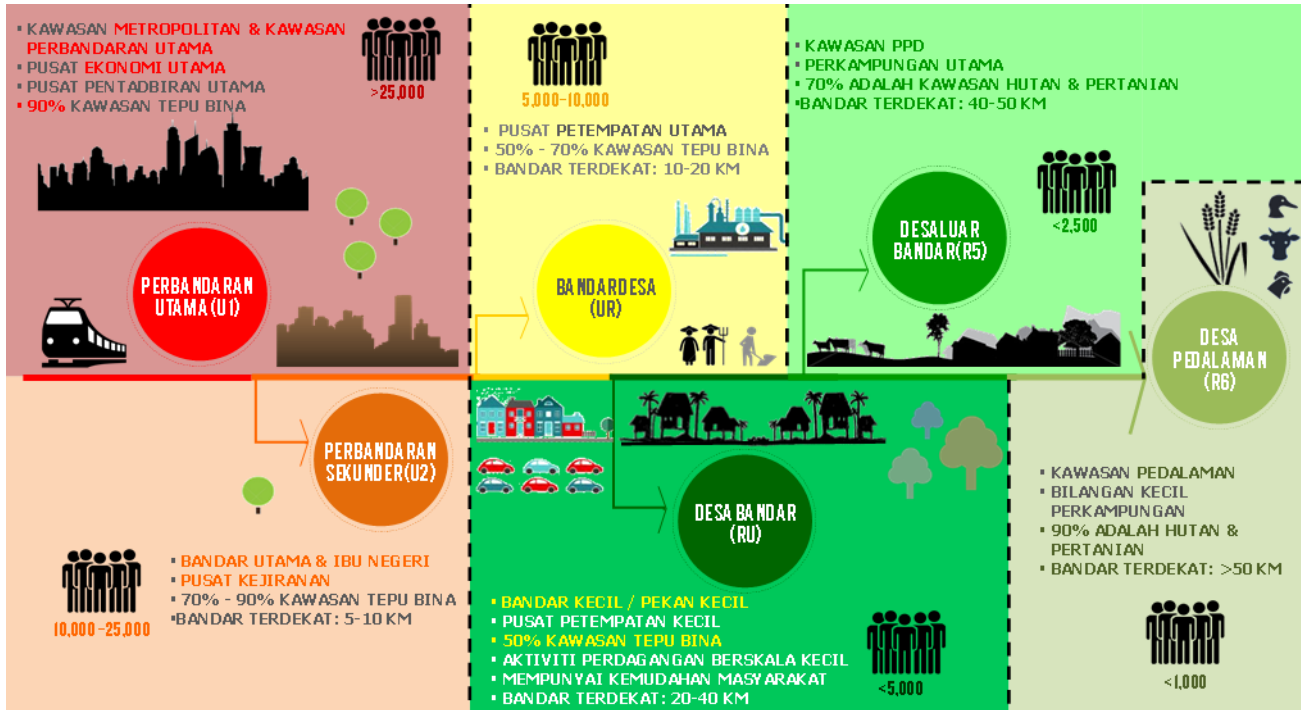
PETUNJUK

- Kampung
- Sempadan Negeri

Tipologi Grid	Bilangan Grid	Bilangan Kampung
1. Perbandaran Utama (U1)	167	5,249
2. Perbandaran Sekunder (U2)	167	3,797
3. Bandar Desa (UR)	209	2,713
4. Desa Bandar (RU)	194	1,909
5. Desa Luar Bandar (R5)	193	754
6. Desa Pedalaman (R6)	561	669
Jumlah Keseluruhan	1,491	15,091

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

Rajah 3: Ilustrasi Huraian Enam Tipologi Sistem Grid Desa

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

SISTEM CIRI-CIRI DESA MALAYSIA / CHARACTERISTICS OF RURAL MALAYSIA SYSTEM (CHARMs)

CHARMs merupakan satu sistem yang dibangunkan khusus untuk DPF Desa Negara 2030 bertujuan untuk:

- 1 Menilai tahap kemampuan kampung**
 - Mengenal pasti kampung-kampung yang telah mencapai tahap pembangunan yang mencukupi dari aspek kemudahan dan keadaan fizikal.
 - Meningkatkan kualiti hidup masyarakat kampung.
- 2 Membantu menyokong membuat keputusan agihan sumber**
 - Mengenal pasti kampung-kampung yang memerlukan bantuan penyediaan kemudahan masyarakat dan kemudahan infrastruktur dan utiliti mengikut keutamaan.
 - Memudahkan agensi terlibat untuk menyalurkan bantuan perancangan dan pembangunan desa kepada kumpulan sasar secara lebih telus dan tepat.
- 3 Membantu dalam pemantauan pelaksanaan DPF Desa Negara**
 - Mengenal pasti tahap pelaksanaan DPF Desa Negara 2030 berdasarkan indikator pelaksanaan yang ditetapkan.
 - Membuat penambahbaikan pelaksanaan DPF Desa Negara 2030 sekiranya perlu.

VISI & MATLAMAT

“DESA SEJAHTERA, NEGARA SEJAHTERA”

Sejahtera bermaksud **bebas daripada segala kesusahan, aman sentosa dan makmur**. Visi ini dibentuk bagi memberi pandangan atau wawasan kepada desa di masa hadapan yang sejahtera untuk didiami dan mampu menyumbang kepada kesejahteraan negara.

Dalam merealisasikan visi DPF Desa Negara 2030, matlamat penyediaan dasar ini adalah
“Desa Berdaya Huni (*Livable*) dan Berdaya Tahan (*Resilient*)”

TEMA

Hijau

- Gabungan antara alam semula jadi dan kawasan pertanian memberikan imej hijau kepada kawasan desa.
- Hutan, sungai, pantai, tasik, tanah tinggi dan gunung-ganang dipelihara.
- Pengkalan alam semula jadi dan kepelbagaian biodiversiti desa.
- Aktiviti pertanian secara terkawal.
- Penggunaan sumber jaya desa secara mampan.
- Amalan hidup sihat dan hijau.

Harmoni

- Pembangunan / aktiviti manusia yang lebih sensitif dan menekankan kepada pengkalan alam semula jadi.
- Saling melengkapi / menyokong dan tidak bercanggah.
- Membentuk suasana yang nyaman dan selesa dihuni.
- Pemeliharaan imej kawasan desa yang berkepadatan rendah, komuniti *homogeneous*, suasana tenang dan damai, ikatan sosial yang rapat dan terdapat kepelbagaian reka bentuk seni bina tradisional.

Dinamis

- Aset semula jadi yang terdapat di kawasan desa dibangunkan secara mampan bagi meningkatkan pendapatan dan keselesaan penduduk desa.
- Fokus kepada agro makanan dan menjadi pengeluar utama bekalan makanan negara.
- Kepelbagaian peluang ekonomi berasaskan sumber jaya desa.

TERAS, PERNYATAAN DASAR, STRATEGI DAN LANGKAH PELAKSANAAN

KOD DASAR	TERAS 1	TERAS 2	TERAS 3	TERAS 4	TERAS 5	JUMLAH
	AD singkatan daripada ALAM DESA	SD singkatan daripada SIMBIOTIK DESA	DD singkatan daripada DAYA DESA	ED singkatan daripada EKONOMI DESA	PD singkatan daripada PENGURUSAN DESA	
PERNYATAAN DASAR	4 DASAR	2 DASAR	5 DASAR	3 DASAR	3 DASAR	17
STRATEGI	9 STRATEGI	4 STRATEGI	19 STRATEGI	8 STRATEGI	6 STRATEGI	46
LANGKAH	24 LANGKAH	9 LANGKAH	52 LANGKAH	14 LANGKAH	14 LANGKAH	113

TERAS 1 PENGURUSAN MAMPAN ALAM SEKITAR DESA (AD)

Kelestarian pembangunan dan alam sekitar amat penting dalam menjamin kesejahteraan dan keharmonian hidup masyarakat desa khususnya dan rakyat Malaysia umumnya. Pembangunan pesat tanpa menghiraukan kesan negatif kepada alam sekitar dan komuniti desa mampu mempengaruhi keberkesanan program fizikal, sosial dan ekonomi sesuatu kawasan dan hala tuju pembangunan yang telah dirancang. Alam sekitar juga merupakan komponen utama yang memberikan imej kehijauan di kawasan desa. Pengekalan kawasan hutan, tanah pertanian yang subur, landskap semula jadi seperti gunung-ganang, bukit-bukau, sungai, tasik dan pantai adalah penting untuk menghidupkan suasana kesejahteraan dan ketenangan desa. Manakala, sumber biodiversiti Malaysia yang tinggi nilainya harus dijaga dengan sebaiknya kerana berupaya memberikan peluang ekonomi kepada penduduk desa dan berpotensi untuk diperkenalkan ke seluruh dunia.

PERNYATAAN DASAR AD 1

PENJAGAAN KAWASAN SENSITIF ALAM SEKITAR (KSAS) DAN SUMBER BIODIVERSITI DESA

STRATEGI AD 1.1 Memelihara KSAS Dan Biodiversiti Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- AD1.1A:** Mewartakan KSAS dan biodiversiti yang belum dilindungi
- AD1.1B:** Mengawal perletakan industri nadir bumi di kawasan desa
- AD1.1C:** Memelihara kawasan sumber makanan negara
- AD1.1D:** Memelihara sumber bukan semula jadi yang penting

STRATEGI AD 1.2 Memulihara KSAS dan Biodiversiti Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- AD1.2A:** Menanam semula pokok-pokok tempatan di kawasan desa
- AD1.2B:** Meningkatkan tukun tiruan di kawasan bersesuaian

STRATEGI AD 1.3 Memartabatkan Khazanah dan Keindahan Warisan Alam Semula Jadi Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- AD1.3A:** Mewartakan tapak warisan alam semula jadi
- AD1.3B:** Memberi pengiktirafan terhadap kawasan semula jadi yang boleh dijadikan sebagai mercu tanda.

PERNYATAAN DASAR AD 2

PEMERKASAAN PERANAN KOMUNITI DALAM PENJAGAAN ALAM SEKITAR DESA

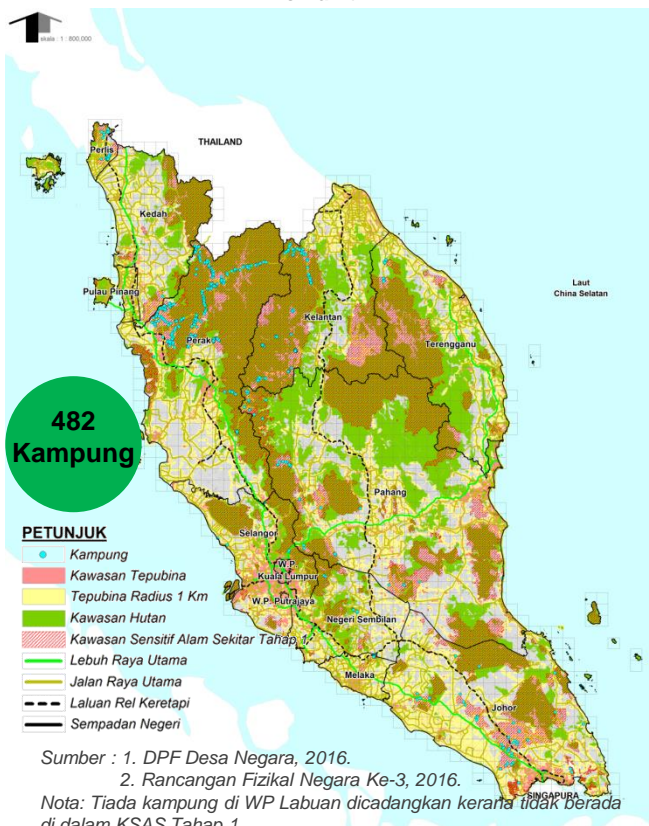
STRATEGI AD 2.1

Memperkasakan Pengurusan Sumber Biodiversiti Oleh Komuniti Desa

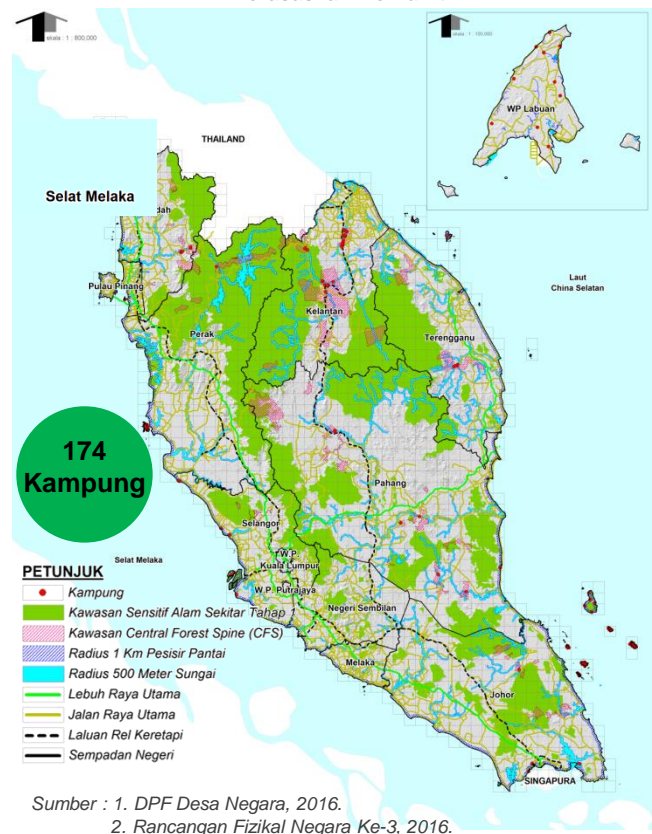
Langkah-langkah Pelaksanaan:

AD2.1A:	Meluaskan program pengurusan sumber perhutanan berasaskan komuniti (<i>Community Based Forestry Management</i>)
AD2.1B:	Meluaskan program pengurusan sumber perikanan berasaskan komuniti (<i>Community Based Fisheries Management</i>)
AD2.1C:	Membentuk pasukan Pemantau Kesihatan Sumber (PKS)

Rajah 4 : Taburan Kampung Berpotensi Terlibat Dengan Program Pengurusan Sumber Perhutanan Berasaskan Komuniti

Rajah 5 : Taburan Kampung Yang Berpotensi Terlibat Dengan Program Pengurusan Sumber Perikanan Berasaskan Komuniti

PERNYATAAN DASAR AD 2

PEMERKASAAN PERANAN KOMUNITI DALAM PENJAGAAN ALAM SEKITAR DESA

STRATEGI AD 2.2

Meningkatkan Pengetahuan dan Kesedaran KSAS dan Biodiversiti di Kalangan Komuniti Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

AD2.2A: Menjalankan program kesedaran KSAS dan biodiversiti untuk komuniti desa

STRATEGI AD 2.3

Menggalakkan Amalan Hijau di Kalangan Komuniti Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

AD2.3A: Mempraktikkan amalan hijau di kalangan komuniti desa

AD2.3B: Memberi penganugerahan kepada desa yang terlibat dalam amalan hijau

PERNYATAAN DASAR AD 3

PEMANTAUAN KUALITI ALAM SEKITAR DESA

STRATEGI AD 3.1

Menambah Stesen Pemantauan Kualiti Alam Sekitar di Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

AD3.1A: Menambah stesen pemantau kualiti air di desa

AD3.1B: Menambah stesen pemantau kualiti udara di desa

AD3.1C: Menambah stesen pemantau kualiti bunyi di desa

Rajah 6 : Taburan Kampung Berpotensi Mempraktikkan Amalan Hijau

PERNYATAAN DASAR AD 4
PENGURUSAN RISIKO BENCANA YANG EFEKTIF

STRATEGI AD 4.1 Mewujudkan Sistem Pengurusan Risiko Bencana Efektif

Langkah-langkah Pelaksanaan:

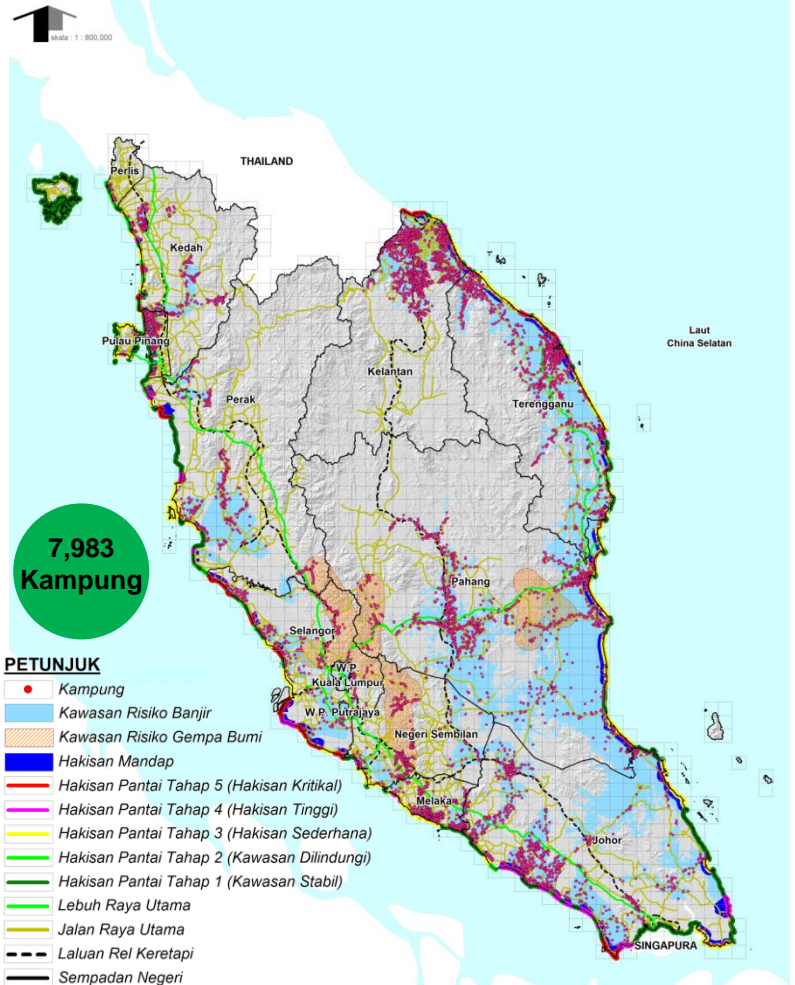
- AD4.1A:** Menyediakan Peta *Hazard* Banjir untuk lembangan-lembangan sungai utama.
- AD4.1B:** Melaksanakan program-program tebatan banjir secara berterusan.
- AD4.1C:** Melaksanakan pengurusan guna tanah yang berkesan serta mengawal aktiviti di sepanjang sungai, tasik dan muara sungai.
- AD4.1D:** Menjalankan langkah-langkah adaptasi dan mitigasi impak kenaikan paras laut terhadap kampung-kampung yang terletak di pesisir pantai.

STRATEGI AD 4.2 Meningkatkan Tahap Kesiapsiagaan Agensi Kerajaan dan Komuniti Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- AD4.2A:** Menyediakan pelan dan Standard Prosedur Operasi (SOP) pengurusan bencana di peringkat kampung dan memastikan setiap penduduk mendapat penerangan dan latihan menghadapi bencana
- AD4.2B:** Memasang sistem amaran awal di kesemua kampung berisiko tinggi.
- AD4.2C:** Menyediakan penempatan transit bagi mangsa bencana

Rajah 7 : Taburan Kampung Dalam Kawasan Berisiko Bencana Alam

Sumber : 1. DPF Desa Negara, 2016.
 2. Rancangan Fizikal Negara Ke-3, 2016.
 Nota : Semua Kampung di WP Labuan di luar kawasan risiko bencana.

TERAS 2

PENGUKUHAN HUBUNGAN SIMBIOTIK BANDAR - DESA (SD)

Perhubungan bandar – desa adalah penting kerana petempatan desa masih bergantung kepada bandar yang mempunyai fungsi-fungsi tertentu yang tidak terdapat di desa. Dalam mewujudkan perhubungan dua hala yang efektif, pekan berperanan sebagai penghubung antara bandar – desa. Rangkaian perhubungan dan aksesibiliti yang efisien juga penting dalam memperkukuhkan hubungan bandar – desa. Selain dapat mempercepatkan pergerakan penduduk, rangkaian pengangkutan juga mampu mengembangkan pasaran produk desa. Lain-lain kepentingan perhubungan bandar – desa adalah:

- Menghubungkan penduduk kepada pekerjaan di bandar.
- Mengurangkan migrasi penduduk dari desa ke bandar.
- Memudahkan pemasaran hasil pertanian, eko-pelancongan dan lain-lain produk keluaran desa sebagai sumber ekonomi.
- Menyokong pembangunan pelancongan desa.

PERNYATAAN DASAR SD 1

MEREKAYASA PEKAN SEBAGAI PEMANGKIN PEMBANGUNAN DESA

STRATEGI SD 1.1

Memperkukuhkan Pekan Sebagai Pusat Ekonomi dan Perkhidmatan Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

SD1.1A: Mengukuhkan pekan mengikut komponen pembangunan berdasarkan sempadan pekan.

SD1.1B: Menaik taraf pekan mengikut kategori.

1. Kawasan perniagaan terancang.
2. Perusahaan Kecil Sederhana (PKS) terancang.
3. Pusat pengumpulan hasil pertanian.
4. Pasar tani/pasar malam dan pasar sehari.
5. Program Gerai Buah-buahan Segar (GBBS).
6. Agrobazaar.

1. Perhubungan jalan raya.
2. Bekalan elektrik dan air.
3. Perkhidmatan telekomunikasi dan ICT.
4. Terminal/hentian pengangkutan awam.

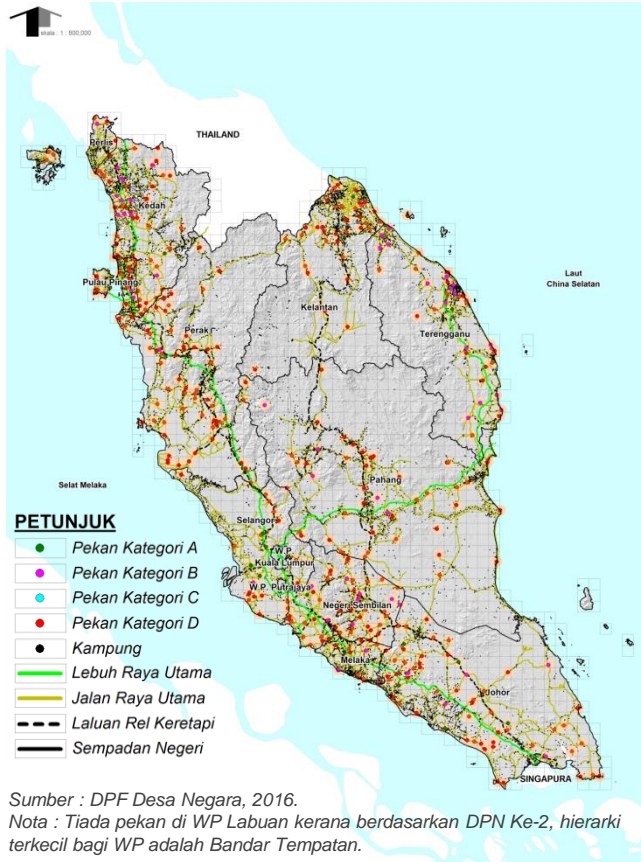
1. Kemudahan masyarakat dan rekreasi.
2. Pusat *Information and Communication Technology* (ICT).
3. *Mini Rural Transformation Centre* (RTC)

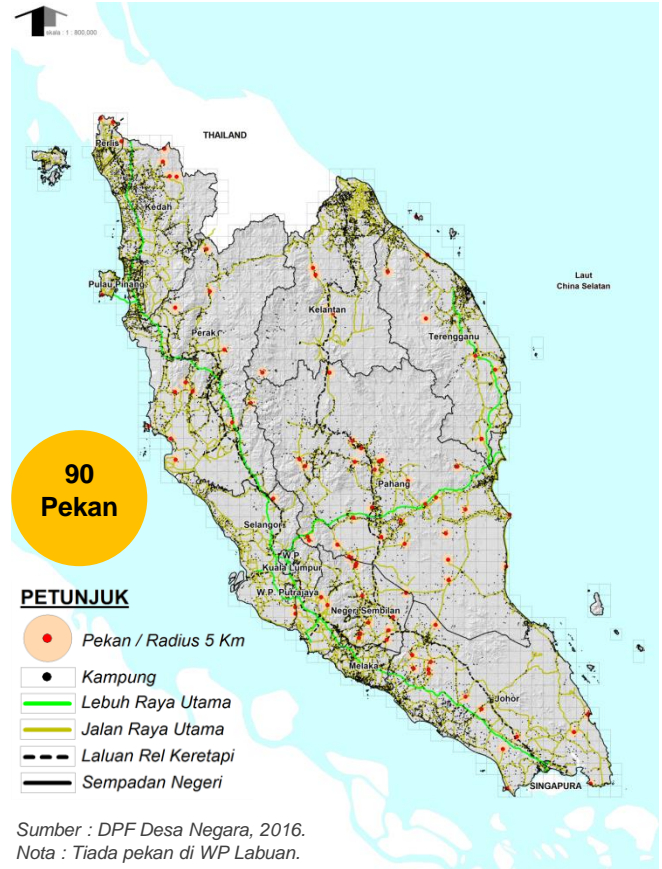
1. Pusat stempat perkhidmatan perundingan dan nasihat perniagaan.
2. Pusat Latihan kemahiran keusahawanan.
3. Program Pemulihan Dalam Komuniti (PDK).
4. Pusat aktiviti warga emas.

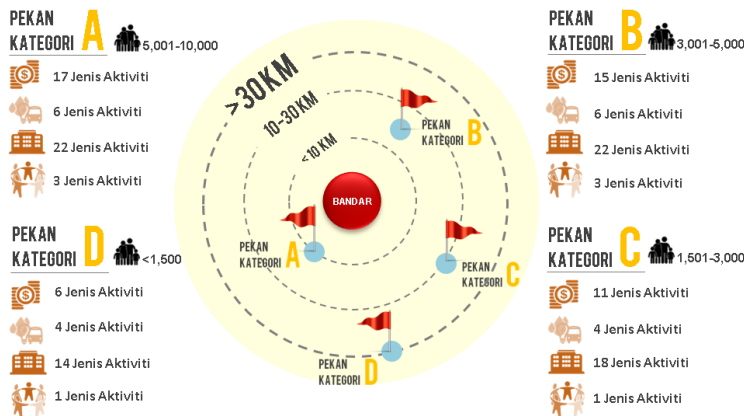
Rajah 8 : Taburan Pekan Mengikut Kategori

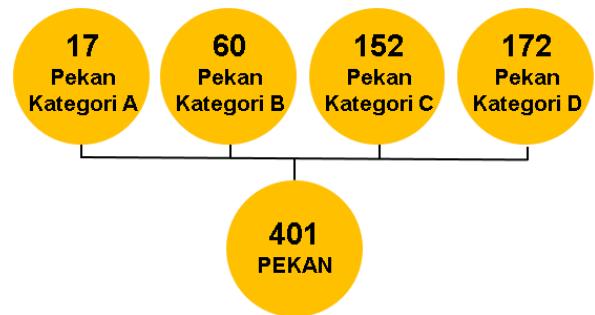
Rajah 9 : Taburan Pekan Berpotensi Untuk Cadangan Pengukuhan Pekan

Cadangan Kategori Pekan

Jumlah Pekan Mengikut Kategori di Semenanjung Malaysia

PERNYATAAN DASAR SD 1

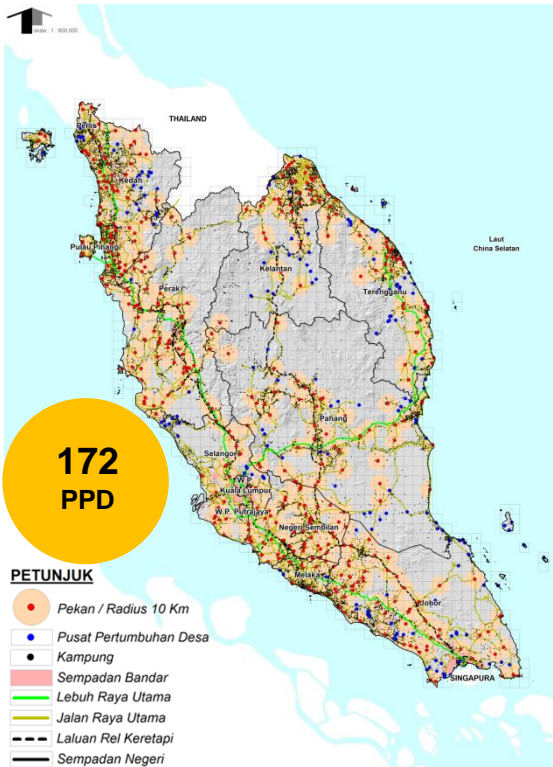
MEREKAYASA PEKAN SEBAGAI PEMANGKIN PEMBANGUNAN DESA

STRATEGI SD 1.2 Mengukuhkan Peranan Pusat Pertumbuhan Desa (PPD)

Langkah-langkah Pelaksanaan:

SD1.2A: Mengukuhkan PPD mengikut cadangan komponen pembangunan.

Rajah 10 : Taburan Pusat Pertumbuhan Desa (PPD) Untuk Cadangan Naik Taraf

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

Nota : Tiada PPD di Pulau Pinang dan WP Labuan.

PERNYATAAN DASAR SD 2

PENGUKUHAN 'URBAN – RURAL LINK'

STRATEGI SD 2.1 Memperkukuhkan Rangkaian Perhubungan Antara Kampung - Pekan - Bandar

Langkah-langkah Pelaksanaan:

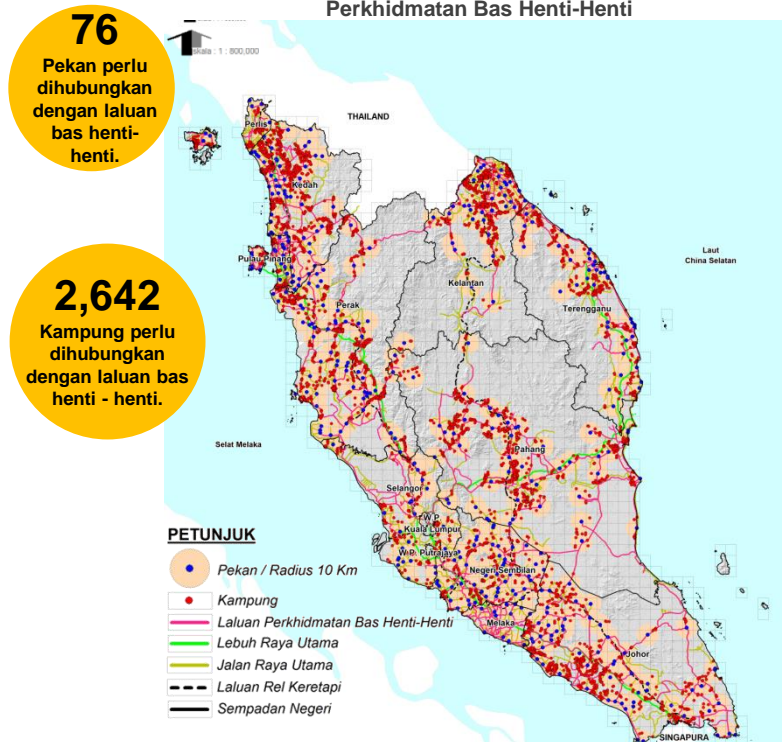
SD2.1A: Menyediakan perkhidmatan bas henti-henti.

SD2.1B: Menaik taraf perkhidmatan kereta api *shuttle*.

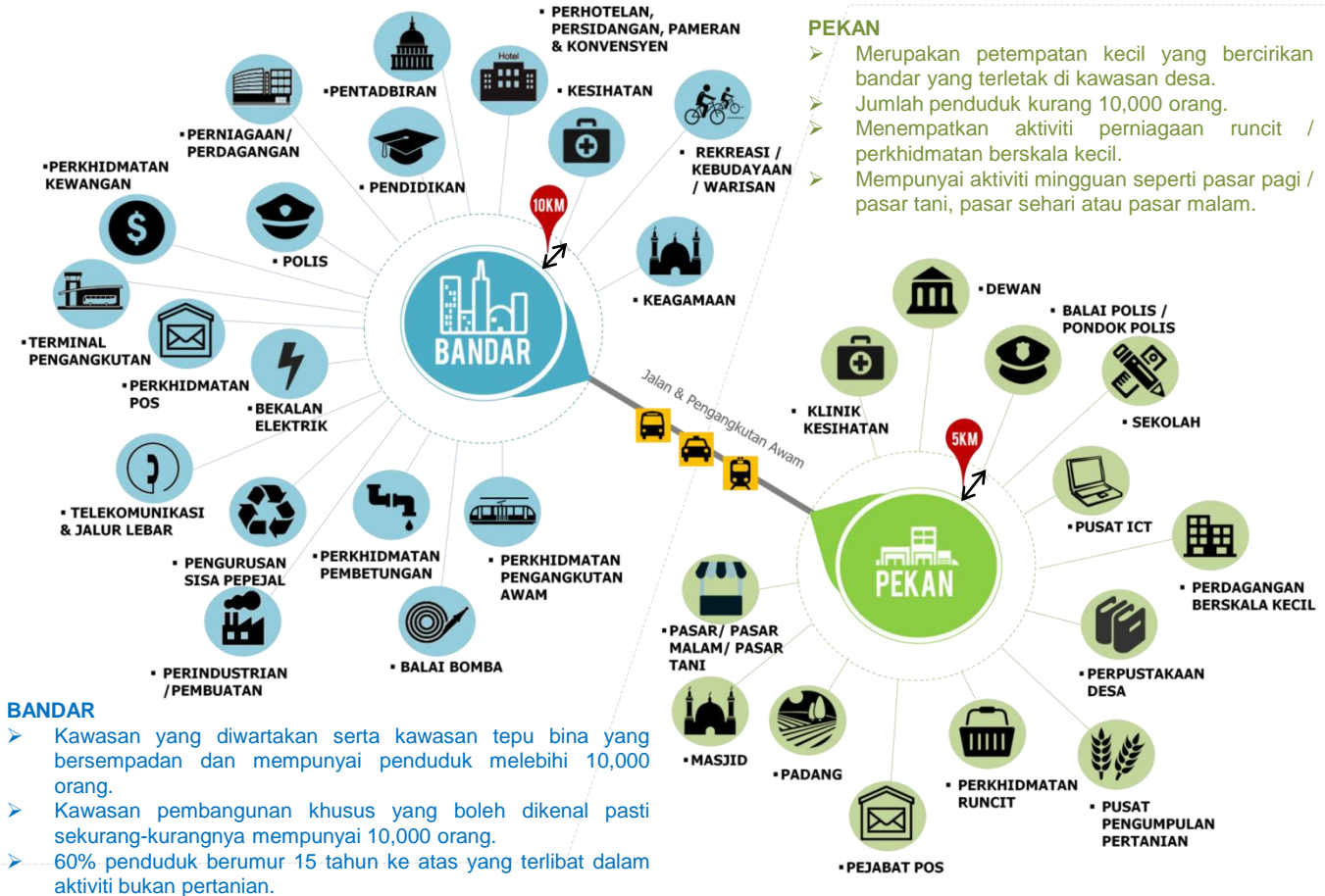
SD2.1C: Menaik taraf perkhidmatan pengangkutan air.

SD2.1D: Menyediakan perkhidmatan paratransit desa.

Rajah 11 : Taburan Pekan dan Kampung Yang Memerlukan Perkhidmatan Bas Henti-Henti

Ilustrasi Hubungan Pekan – Bandar Melalui Jalan dan Pengangkutan Awam

Bilangan Kampung Yang Mempunyai Kemudahan Jalan Berdasarkan Borang Maklumat Fizikal Asas Kampung

1,089 Kampung tidak mempunyai jalan masuk berturap

1,535 Kampung tidak mempunyai jalan dalam berturap

STRATEGI SD 2.2 | Menaik Taraf dan Menyelenggara Jalan Masuk dan Jalan Dalam Kampung

Langkah-langkah Pelaksanaan :

SD2.2A: Menaik taraf jalan masuk kampung.

SD2.2B: Menaik taraf jalan dalam kampung.

TERAS 3

PENGUKUHAN DAYA HUNI DESA (DD)

Desa yang berdaya huni adalah sebuah kawasan yang selesa didiami dan mempunyai kehidupan yang sejahtera. Ciri-ciri desa yang mempunyai tahap daya huni adalah keindahan alam dan seni bina, kesuburan kawasan pertanian dan landskap semula jadi serta keselesaan petempatan. Usaha untuk menambah jumlah penduduk di kawasan desa melalui pengekalan ciri-ciri desa menjadi cadangan utama DPF Desa Negara. Dasar ini menyasarkan untuk menjadikan desa sebagai tempat tinggal pilihan kerana faktor keindahan dan ketenangan desa serta disokong oleh peluang pekerjaan dan kemudahan awam yang baik. Sehubungan itu, tahap penyediaan kemudahan asas, infrastruktur dan utiliti serta peluang ekonomi haruslah setaraf dengan kawasan bandar.

PERNYATAAN DASAR DD 1

PEMELIHARAAN KAREKTOR SPATIAL DESA

STRATEGI DD 1.1 Menentukan Sempadan Kampung

Langkah-langkah Pelaksanaan:

DD1.1A:	Mengenal pasti sempadan kampung berdasarkan ciri-ciri fizikal
DD1.1B:	Mengemas kini data sempadan kampung dalam CHARMS.
DD1.1C:	Meletakkan mercu tanda di sempadan kampung

STRATEGI DD 1.2 Memetakan Aset Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

DD1.2A:	Menjalankan inventori aset kampung.
DD1.2B:	Menubuhkan Unit Pembangunan Aset Desa di setiap daerah.
DD1.2C:	Mengiktiraf kejayaan kampung yang membangun berdasarkan aset masing-masing melalui Anugerah Pembangunan Aset Cemerlang.

Taburan Kampung Mengikut Kategori

Tipologi Grid	Janis Kategori Kampung								Jumlah Kampung
	Tradisional	Tersusun	Orang Asli	Felda/Felcra/Risda	Estate	Nelayan	Baru	Atas Air	
1. Perbandaran Utama (U1)	4,315	787	79	14	38	10	26	9	5,278
2. Perbandaran Sekunder (U2)	3,314	290	74	46	19	12	22	0	3,777
3. Bandar Desa (UR)	2,292	155	104	122	26	12	5	0	2,716
4. Desa Bandar (RU)	1,477	107	209	86	10	5	3	0	1,897
5. Desa Luar Bandar (R5)	516	68	132	34	13	8	2	0	773
6. Desa Pedalaman (R6)	345	14	235	17	3	36	0	0	650
Jumlah Keseluruhan	12,259	1421	833	319	109	83	58	9	15,091

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

STRATEGI DD 1.3 Mengawal Pertukaran Guna Tanah Di Kawasan Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

DD1.3A: Menghadkan tukar guna tanah perhutanan dan pertanian kepada pembangunan lain.

DD1.3B: Mengawal pembangunan melalui Rancangan Struktur(RS), Rancangan Tempatan(RT), Rancangan Kawasan Khas(RKK).

STRATEGI DD 1.4 Memelihara Kawasan Zon Penampakan Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

DD1.4A: Membentuk kawasan pertanian sebagai zon penampakan desa.

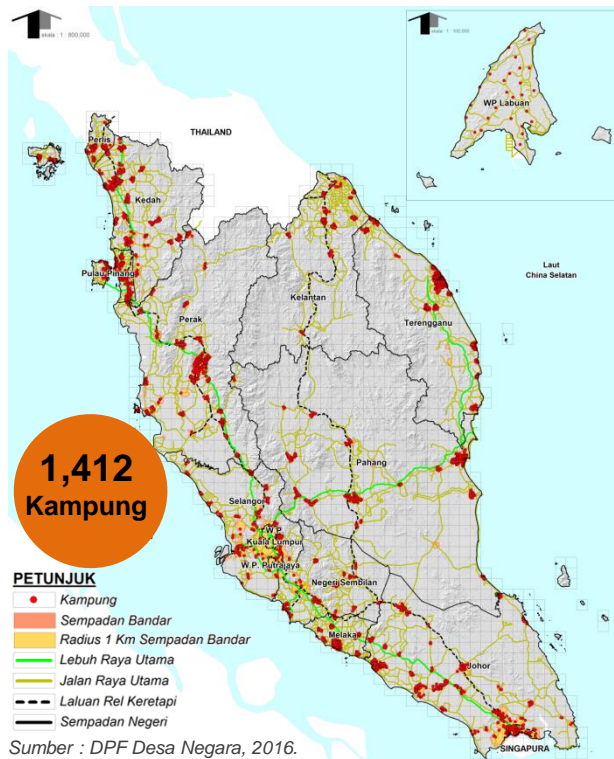
DD1.4B: Menerima pakai konsep Sempadan Pertumbuhan Bandar (UGB) dan Sempadan Pembendungan Bandar (UGB) untuk memelihara kawasan pertanian dan desa di pinggir dan bersempadan dengan bandar.

STRATEGI DD 1.5 Meningkatkan Kependudukan Desa Terutama Golongan Muda Dan Pesara Dari Bandar

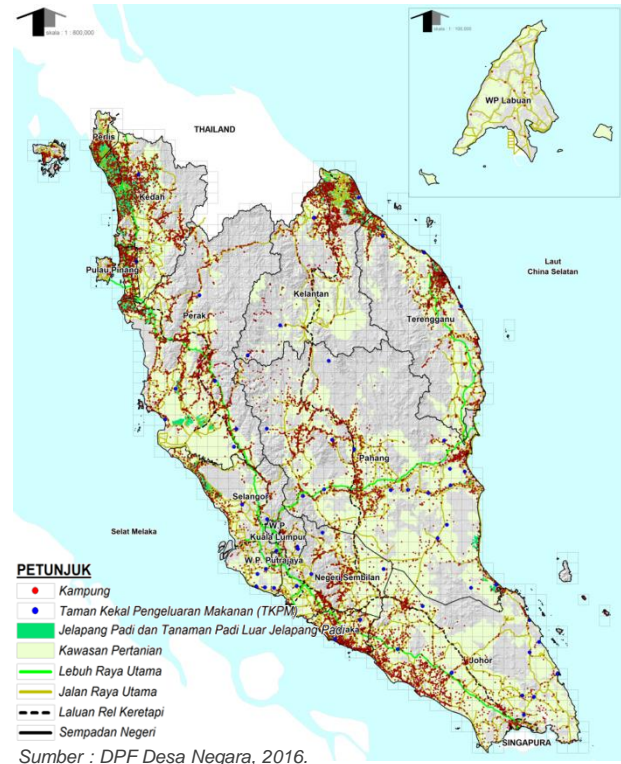
Langkah-langkah Pelaksanaan:

DD1.5A: Menggalakkan proses 'kebangkitan semula desa' (*rural rebound*) dan penyediaan perumahan baru berdensiti rendah yang mengekalkan ciri-ciri persekitaran kediaman desa.

Rajah 12 : Taburan Kampung Berpotensi Mengalami Rebakan Bandar

Rajah 13: Zon Penampakan Desa

STRATEGI DD 1.6	Mengurus Rumah Usang Bagi Meningkatkan Imej dan Keindahan Desa
Langkah-langkah Pelaksanaan :	
DD1.6A:	Mengenal pasti rumah usang dan membuat inventori mengikut tahap keusangan.
DD1.6B:	Mengadakan program gotong-royong membaiki rumah usang.
DD1.6C:	Membaik pulih rumah usang sebagai inap desa atau rumah sewa.

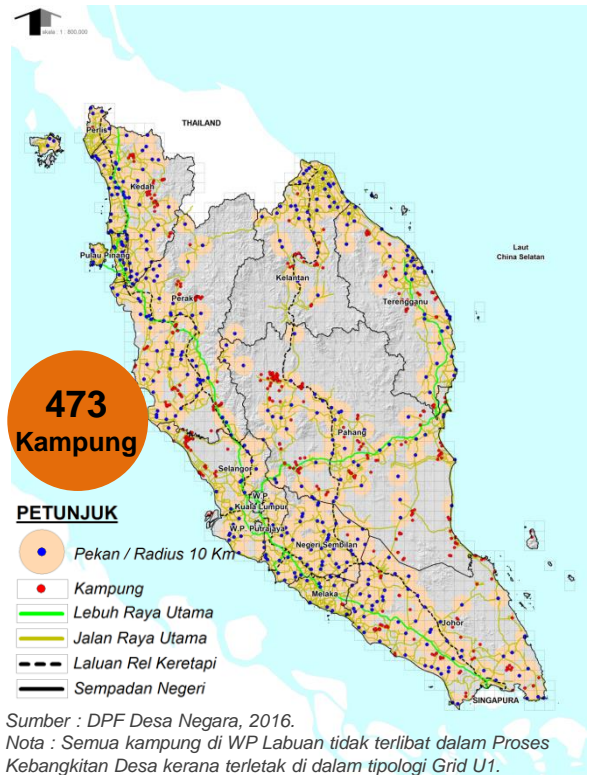
PERNYATAAN DASAR DD 2
PEMELIHARAAN DAN PEMULIHARAAN WARISAN DESA

STRATEGI DD 2.1	Memulihara Rumah Melayu Tradisional
Langkah-langkah Pelaksanaan:	
DD2.1A:	Menyediakan inventori rumah Melayu tradisional.
DD2.1B:	Mewartakan rumah Melayu tradisional terpilih di bawah Akta Warisan Kebangsaan 2005 atau Enakmen Negeri.

STRATEGI DD 2.2	Menyemarakkan Industri Pembuatan Rumah Melayu Tradisional
Langkah-langkah Pelaksanaan:	
DD2.2A:	Mempelbagaikan latihan kemahiran membuat rumah Melayu tradisional kepada generasi muda.
DD2.2B:	Membantu mempromosi dan memasarkan produk binaan.
DD2.2C:	Mengadakan program kesedaran untuk memartabatkan nilai estetik reka bentuk tradisional rumah Melayu.

STRATEGI DD 2.3	Meningkatkan Kesedaran Masyarakat Tentang Warisan Budaya
Langkah-langkah Pelaksanaan:	
DD2.3A:	Menganjurkan program-program warisan budaya.
DD2.3B:	Memberi latihan seni budaya kepada generasi muda.

Rajah 14 : Kawasan Berpotensi Proses Kebangkitan Semula Desa (Rural Rebound)

STRATEGI DD 2.4	Memartabatkan Warisan Kebangsaan Orang Hidup (WAKOH)
Langkah-langkah Pelaksanaan:	
DD2.4A:	Memberi bantuan kebajikan kepada WAKOH.
DD2.4B:	Menjadikan WAKOH sebagai tenaga pengajar di IPTA dan Inap Desa.
DD2.4C:	Menerbitkan buku tentang WAKOH.
DD2.4D:	Mendaftarkan mana-mana individu berpotensi di setiap negeri sebagai WAKOH baharu di bawah Akta Warisan Kebangsaan 2005.

PERNYATAAN DASAR DD 3

PENINGKATAN INFRASTRUKTUR YANG EFISIEN

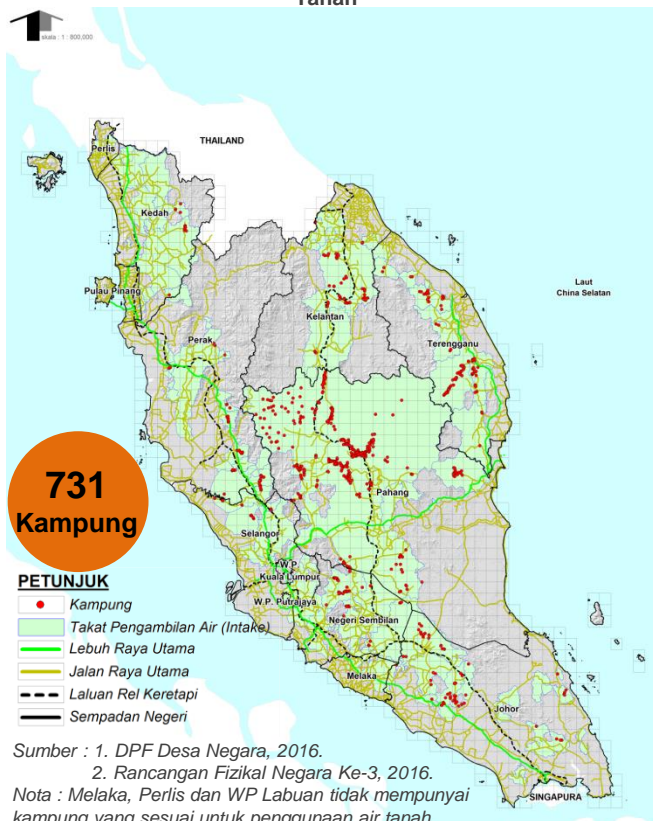
STRATEGI DD 3.1

Menjamin Sumber Bekalan Air Bersih yang Berterusan dan Mencukupi

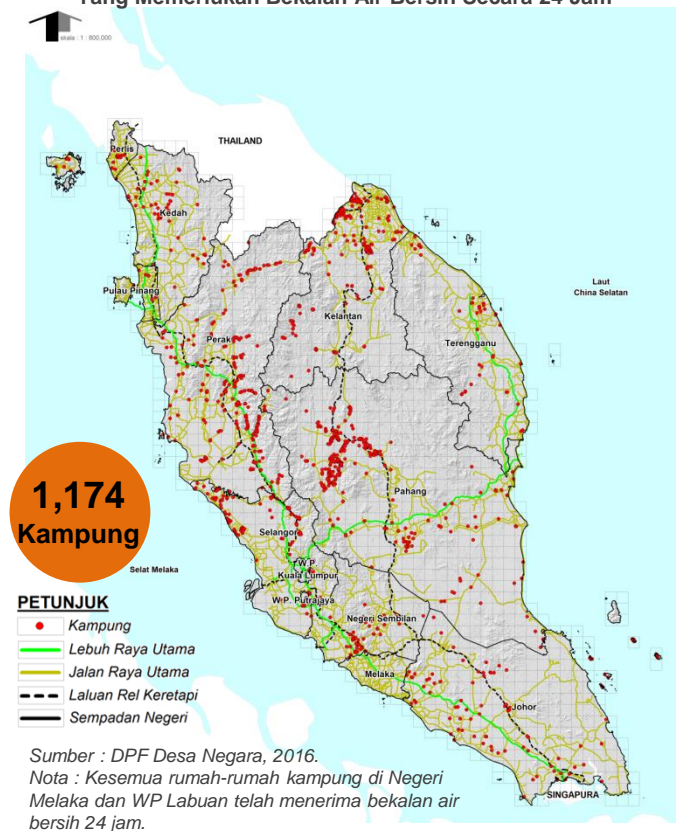
Langkah-langkah Pelaksanaan:

DD3.1A:	Mewartakan kawasan tadahan air.
DD3.1B:	Membina atau menaik taraf loji rawatan air berdasarkan permintaan.
DD3.1C:	Melaksanakan sistem bekalan air alternatif di kawasan pedalaman yang jauh dari infrastruktur bekalan air (air bukit, air tanah dan air sungai).
DD3.1D:	Menyediakan bekalan air kepada rumah-rumah kampung yang masih belum menerima bekalan air bersih secara 24 jam.

Rajah 15: Taburan Kampung Berpotensi Menggunakan Air Tanah

Rajah 16: Taburan Kampung Yang Mempunyai Rumah-rumah Yang Memerlukan Bekalan Air Bersih Secara 24 Jam

STRATEGI DD 3.2 Menyokong Pengagihan Bekalan Elektrik 24 Jam Yang Menyeluruh

Langkah-langkah Pelaksanaan:

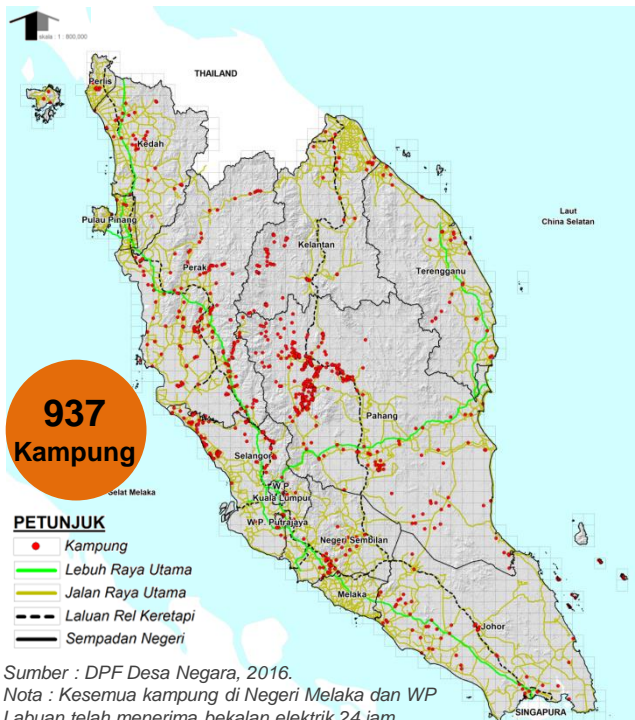
DD3.2A:	Menyediakan bekalan elektrik 24 jam kepada rumah-rumah kampung yang masih tidak menerima bekalan elektrik.
DD3.2B:	Menyediakan bekalan elektrik alternatif kepada kampung sesuai terutama yang terletak di luar radius pekan dan PPD.

STRATEGI DD 3.3 Memacu ICT Dalam Menyokong Ekonomi Desa

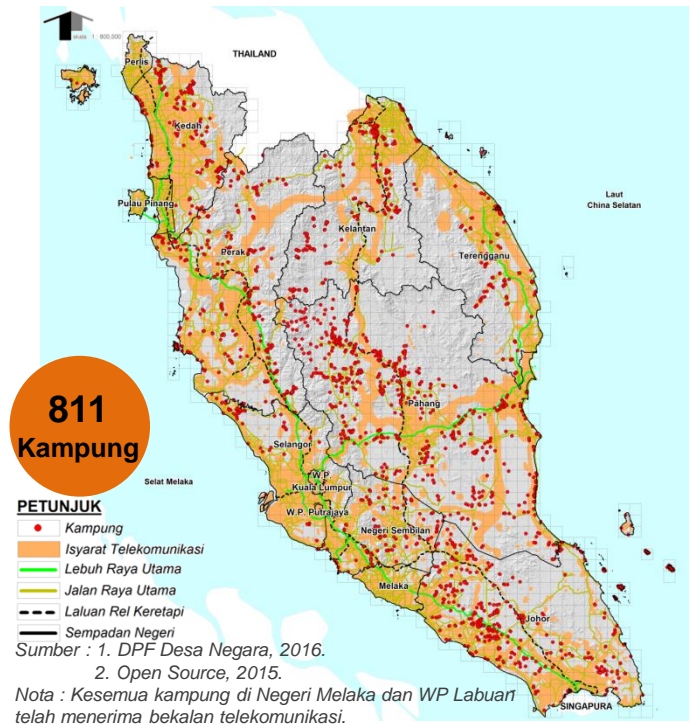
Langkah-langkah Pelaksanaan:

DD3.3A:	Menyediakan infrastruktur ICT bermutu tinggi di desa.
DD3.3B:	Menganjurkan program kepada penduduk desa tentang penggunaan ICT terutama berkaitan perniagaan dan ekonomi.

Rajah 17 : Taburan Kampung Yang Mempunyai Rumah-rumah Yang Memerlukan Bekalan Elektrik Secara 24 Jam

Rajah 18: Taburan Kampung Yang Perlu Menerima Kemudahan Internet

STRATEGI DD 3.4 **Mengukuhkan Sistem Pengurusan Sisa Pepejal Di Desa**

Langkah-langkah Pelaksanaan:

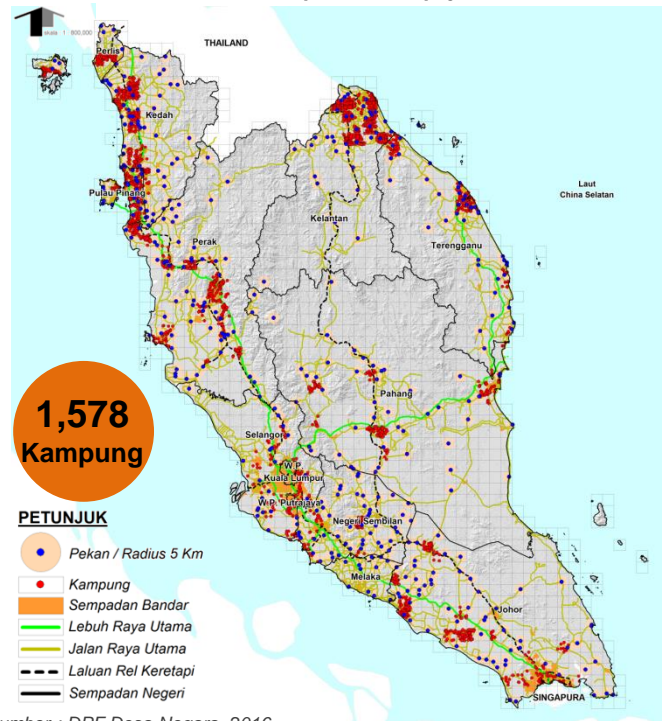
DD3.4A:	Menaik taraf tapak pelupusan sedia ada kepada pelupusan sanitari bagi meningkatkan kualiti alam sekitar desa.
DD3.4B:	Melaksanakan perkhidmatan kutipan sisa pepejal di kawasan yang belum mendapat perkhidmatan.
DD3.4C:	Melaksanakan pengasingan pada punca.
DD3.4D:	Menyediakan tong sampah berasingan untuk sisa organik dan bukan organik.

STRATEGI DD 3.5 **Mengukuhkan Sistem Pembetungan Di Desa**

Langkah-langkah Pelaksanaan:

DD3.5A:	Melaksanakan sekurang-kurangnya sistem tangki septik di kawasan desa.
DD3.5B:	Mengadakan program kesedaran pengurusan sisa kumbahan.

Rajah 19: Taburan Kampung Berpotensi Menerima Perkhidmatan Kutipan Sisa Pepejal

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

Nota : Kesemua kampung di Negeri Melaka dan WP Labuan telah menerima perkhidmatan kutipan sisa pepejal.

PERNYATAAN DASAR DD 4

PENYEDIAAN KEMUDAHAN AWAM

STRATEGI DD 4.1 Menyediakan Kemudahan Awam Yang Mencukupi Dan Berkualiti

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- DD4.1A:** Menyediakan kemudahan awam yang mencukupi berdasarkan keperluan penduduk.
- DD4.1B:** Menyediakan kemudahan bergerak di kampung pedalaman.
- DD4.1C:** Menyediakan ruang fizikal untuk program Pemulihan Dalam Komuniti (PDK) di pekan.

STRATEGI DD 4.2 Memupuk Unsur Pemilikan Komuniti Dan Konsep 'Social Enterprise'

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- DD4.2A:** Meningkatkan tanggungjawab penjagaan dan pemantauan kemudahan awam kepada penduduk.
- DD4.2B:** Menggalakkan penyewaan kemudahan awam.
- DD4.2C:** Mengukuhkan penggunaan balai raya dan dewan orang ramai.

PERNYATAAN DASAR DD 5

PENGUKUHAN DAN PENINGKATAN PENYERTAAN SOSIAL

STRATEGI DD 5.1 Mengukuhkan Perasaan Cinta dan Semangat Kekitaan

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- DD5.1A:** Menjalankan program interaksi masyarakat bagi memelihara budaya gotong-royong.
- DD5.1B:** Mengimarahkan masjid.
- DD5.1C:** Pencetus perubahan dan penggerak masyarakat (*champion*).

STRATEGI DD 5.2 Mengukuhkan Konsep Kejiranan dan Kemasyarakatan Dalam Kehidupan Sehari-hari

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- DD5.2A:** Memastikan kepelbagaian kumpulan sosial wujud di kampung.
- DD5.2B:** Memperkukuhkan program PDK meliputi kursus dan latihan kepada golongan OKU, warga emas dan ibu tunggal.
- DD5.2C:** Menggalakkan pertandingan berpasukan seperti pertandingan sukan, keagamaan dan budaya.
- DD5.2D:** Menjalankan kursus pengurusan konflik dan penyelesaian masalah secara kerjasama.

Rajah 20: Taburan Kampung Berpotensi Menerima Kemudahan Bergerak

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

Nota : Tiada cadangan kemudahan bergerak disediakan di WP Labuan kerana kesemua kampung berada dalam jarak 10 km ke bandar.

TERAS 4 MEMPERKASA EKONOMI DESA (ED)

Dalam menggerakkan ekonomi desa agar mampu menjana pendapatan lumayan dan mampan, pendekatan yang holistik dan bersepadu adalah penting untuk memastikan pembangunan yang seimbang dan tidak menjejaskan nilai-nilai masyarakat serta alam semula jadi di desa. Bagi menyokong pembangunan komuniti desa ke arah yang lebih dinamik, proaktif dan menyeluruh, teras ini akan memfokuskan kepada aspek ekonomi dan sumber jaya desa. Masyarakat desa harus proaktif di dalam pemikiran dan tindakan untuk merealisasikan peranan desa sebagai sumber modal insan, modal fizikal dan sebagai lambang kebudayaan dan jati diri rakyat Malaysia. Masyarakat desa tidak lagi harus dianggap masyarakat 'subsidi' kerana terdapat pelbagai sumber jaya yang berpotensi dijana secara mampan.

PERNYATAAN DASAR ED 1

MENSTRUKTUR SEMULA EKONOMI DESA

STRATEGI ED 1.1

Mempelbagaikan Aktiviti Ekonomi Berdasarkan Kelebihan Dan Keperluan Setempat

Langkah-langkah Pelaksanaan:

ED1.1A: Mengusahakan projek ekonomi berasaskan sumber tempatan, produk hulu dan hiliran serta produk ikonik atau *niche*

STRATEGI ED 1.2

Memberi Penekanan Kepada Tanaman Makanan

Langkah-langkah Pelaksanaan:

ED1.2A: Menambahkan bilangan projek tanaman makanan skala besar yang sesuai di kawasan desa.

ED1.2B: Menggerakkan projek tanaman di kawasan tanah terbiar dan persekitaran rumah.

PERNYATAAN DASAR ED 2

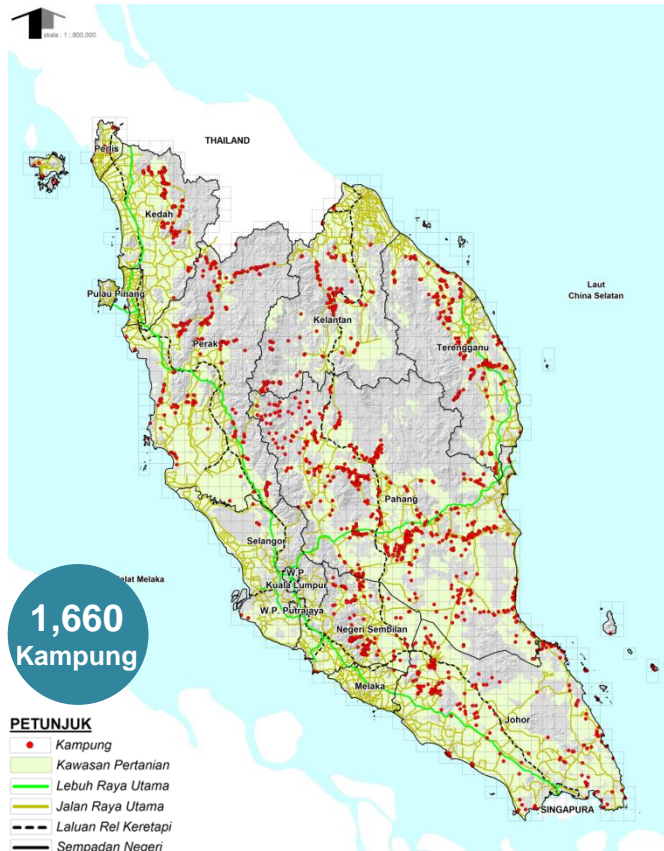
MENINGKATKAN PRODUKTIVITI EKONOMI DESA

STRATEGI ED 2.1 Memajukan Kluster Ekonomi Desa

Langkah-langkah:

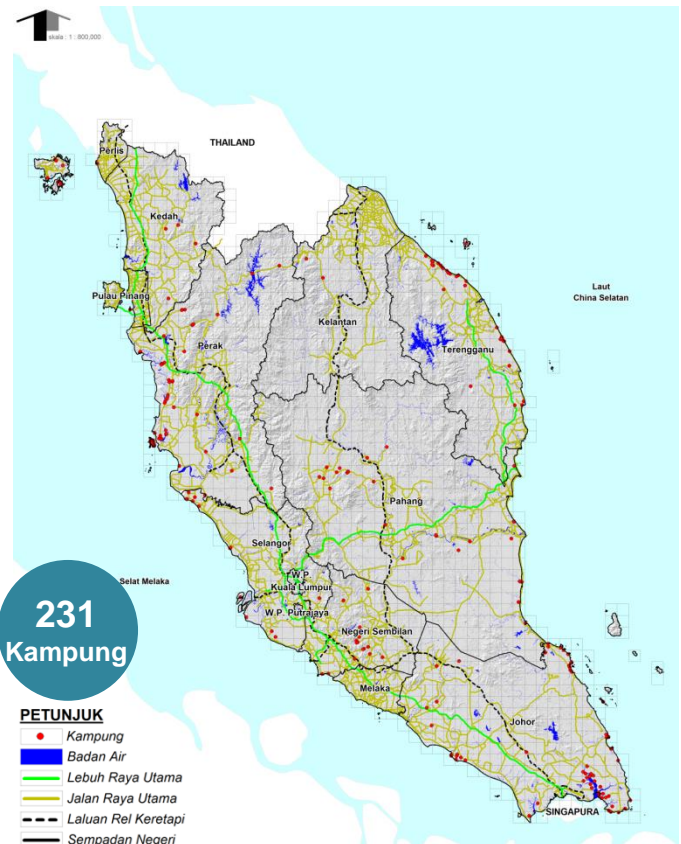
- ED2.1A:** Menambah projek kluster pertanian, perikanan dan penternakan melalui cadangan senarai semak yang diberikan.
- ED2.1B:** Menambah projek kluster pelancongan eko, agro dan warisan melalui cadangan senarai semak yang diberikan.
- ED2.1C:** Menyediakan ruang perdagangan dan perniagaan kecil di lokasi strategik bagi setiap gugusan rangkaian kampung / pusat komersial / PPD / pekan kecil melalui cadangan senarai semak yang diberikan.

Rajah 21: Taburan Kampung Berpotensi Menjalankan Aktiviti Pertanian

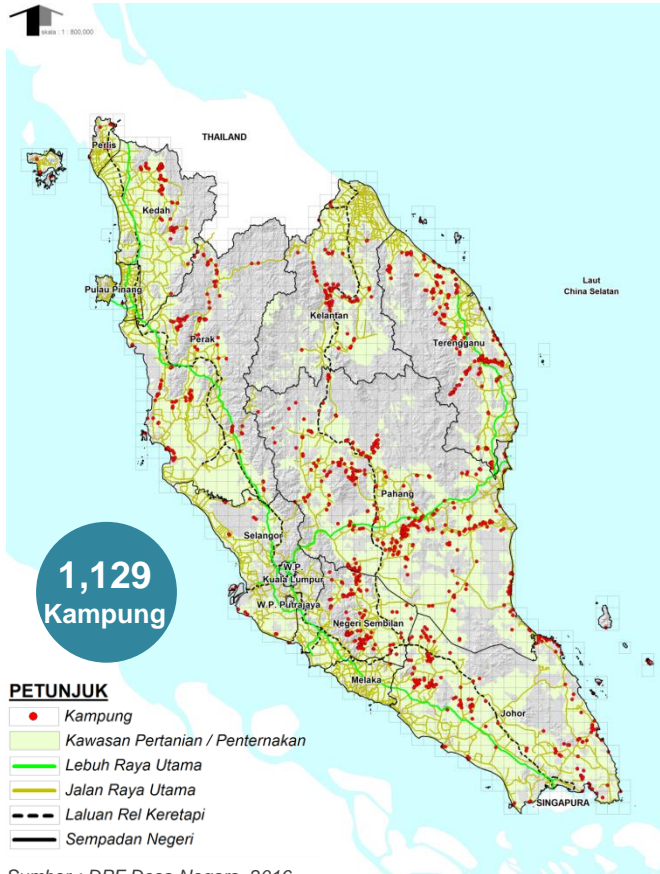
Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

Rajah 22 : Taburan Kampung Berpotensi Menjalankan Aktiviti Perikanan

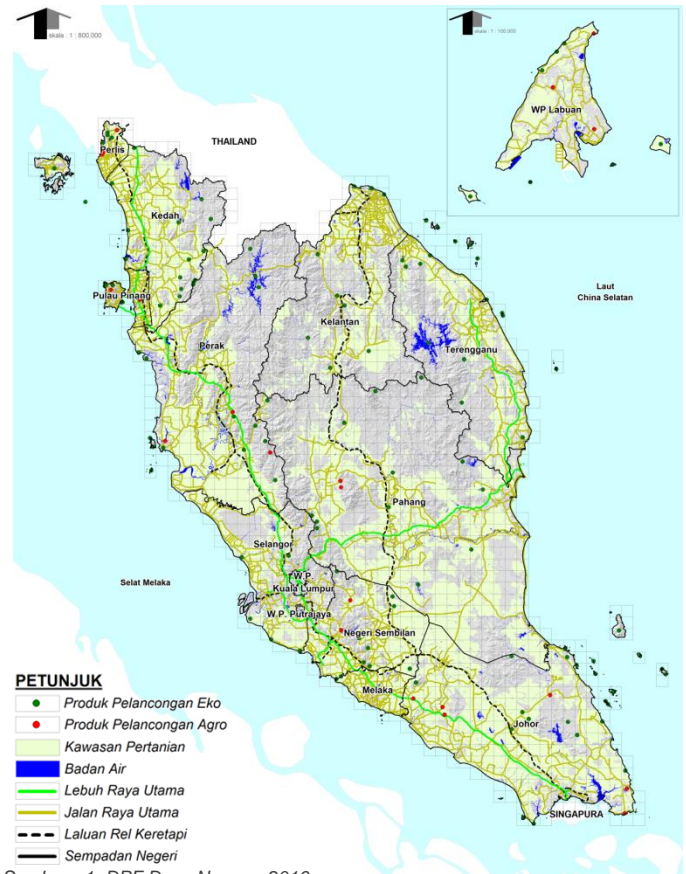

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

Rajah 23 : Taburan Kampung Berpotensi Menjalankan Aktiviti Penternakan

Rajah 24 : Taburan Produk Pelancongan Eko dan Agro Di Kawasan Desa

STRATEGI ED 2.2 | Memantapkan Keupayaan Usahawan Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- ED2.2A:** Menambah bilangan pusat setempat perkhidmatan perundingan dan nasihat perniagaan serta bilangan pameran bergerak dan program '*OUTREACH*' untuk penduduk desa.
- ED2.2B:** Menganjur lebih banyak kategori pertandingan untuk memajukan aktiviti keusahawanan desa dan menggalakkan penyertaan.

STRATEGI ED 2.3 | Menggalakkan Inovasi, Pensijilan Dan Penjenamaan

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- ED2.3A:** Menggalakkan pensijilan / akreditasi, penyelidikan dan inovasi, penggunaan teknik baru pengeluaran, pengawalan kualiti serta penjenamaan produk desa (mengikut kesesuaian).

PERNYATAAN DASAR ED 3

PENGUKUHAN RANTAIAN NILAI (*VALUE-CHAIN*) EKONOMI DESA

STRATEGI ED 3.1 | Menggalakkan Perjanjian Bekalan

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- ED3.1A:** Menambah premis pemasaran langsung produk segar dan Industri Asas Tani (IAT) dari desa.
- ED3.1B:** Menggalakkan konsep 'Perjanjian Bekalan' bagi bahan mentah, makanan segar, pakej catering, pakej penginapan dan lain-lain.
- ED3.1C:** Memperluas penggunaan model koperasi.

STRATEGI ED 3.2 | Menambah Penggunaan E-Commerce Di Dalam Pemasaran Produk Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- ED3.2A:** Meningkatkan penggunaan *e-commerce* untuk pemasaran dan pengurusan permintaan dalam usaha menjangkau pasaran nasional dan global.

STRATEGI ED 3.3 | Membudayakan Penggunaan Produk Desa Di Kalangan Masyarakat Umum

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- ED3.3A:** Menganjurkan pameran, pesta makanan dan lokasi warisan, festival kebudayaan dan ekspo pelancongan antarabangsa.
- ED3.3B:** Mengadakan promosi produk dengan media elektronik, bercetak dan sosial serta penggiat filem dan drama.

TERAS 5 PENGURUSAN DESA BERDAYA LAKSANA (PD)

Tanggungjawab, komitmen serta dedikasi setiap organisasi dan penyertaan penuh penduduk desa adalah sangat penting bagi memastikan kejayaan projek dan program pembangunan desa mencapai aspirasi negara untuk menjadi negara maju yang inklusif dan mampan pada masa depan. Tadbir urus desa yang baik akan memperkaya daya saing negara, menjana potensi insan bagi memperkasa prestasi perkhidmatan, menerajui transformasi perkhidmatan, mengekalkan profesionalisme dan memenuhi harapan pihak berkepentingan (*stakeholder*) terutama penduduk desa dan pelbagai organisasi tempatan. Sistem tadbir urus desa yang baik lazimnya mengambil kira lima faktor utama iaitu fokus kepada penduduk desa, beretika dan ketulusan, akauntabiliti dan integriti, efektif dan efisien serta pengurusan perubahan. Kecemerlangan pembangunan desa amat bergantung kepada amalan tadbir urus yang baik dan sokongan padu pelbagai organisasi dan agensi pelaksana selain penyertaan penduduk desa. Ia melibatkan organisasi di peringkat persekutuan, negeri, daerah dan kepimpinan di peringkat akar umbi iaitu Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung (JKKK).

PERNYATAAN DASAR PD 1

PENGUKUHAN SISTEM TADBIR URUS DESA

STRATEGI PD 1.1

Meningkatkan Penyelarasan Antara Agensi Di Peringkat Persekutuan, Negeri dan Daerah.

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- PD1.1A:** Mengkaji dan menyusun semula struktur organisasi dan peranan agensi pelaksana.
- PD1.1B:** Mengukuhkan kerjasama dan kolaborasi antara agensi pelaksana di peringkat negeri.
- PD1.1C:** Memperkasa peranan Pejabat Daerah dan Tanah dalam mentadbir urus dan menyelaraskan projek pembangunan desa.
- PD1.1D:** Mengukuhkan peranan dan struktur kepimpinan JKKK ke arah tadbir urus desa yang cekap dan berkesan.

PERNYATAAN DASAR PD 2

MEMPERKASA KEUPAYAAN KOMUNITI DALAM PEMBANGUNAN DESA

STRATEGI PD 2.1 | Mengukuhkan Kolaborasi Yang Menguntungkan Komuniti

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- PD2.1A:** Meningkatkan penyertaan *Non-Governmental Organization* (NGO), persatuan dan badan sukarela serta lain-lain pihak berkepentingan dalam pembangunan komuniti desa.
- PD2.1B:** Menjalankan program Kampung Angkat bersama NGO.
- PD2.1C:** Menyediakan rujukan sumber pembangunan komuniti.

STRATEGI PD 2.2 | Memperkasa Keupayaan dan Memanfaatkan Potensi Komuniti Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- PD2.2A:** Menambah baik program pembangunan modal insan dan jati diri.
- PD2.2B:** Menggalakkan penubuhan koperasi kampung.

PERNYATAAN DASAR PD 3

PELAKSANAAN SISTEM CIRI-CIRI DESA MALAYSIA (CHARMs) DALAM TADBIR URUS DESA

STRATEGI PD 3.1 | Melaksanakan CHARMs Dalam Perancangan Dan Pembangunan Desa

Langkah-langkah Pelaksanaan:

- PD3.1A:** Mewujudkan pangkalan data kampung di peringkat daerah bagi setiap negeri.
- PD3.1B:** Menganjurkan program latihan CHARMs.

STRATEGI PD 3.2 | Mengemas Kini Maklumat Kampung Secara Berkala dan Sistematis Melalui CHARMs

Langkah-langkah:

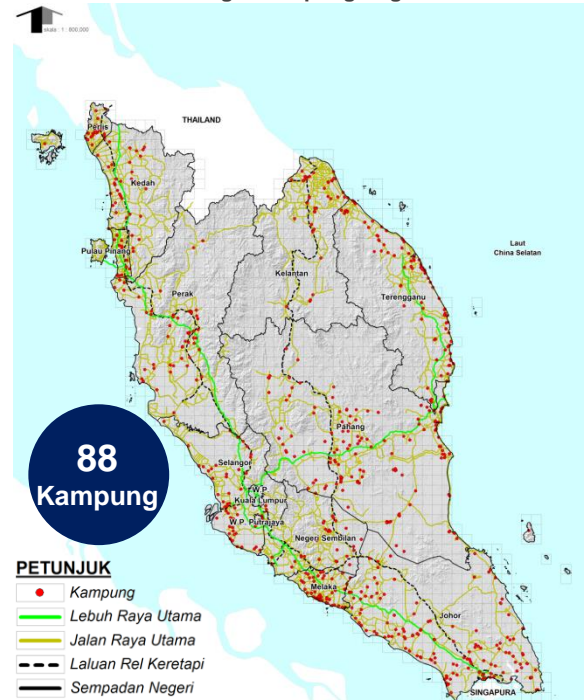
- PD3.2A:** Mengemas kini maklumat kampung secara berkala menggunakan CHARMs.

STRATEGI PD 3.3 | Memantau Pelaksanaan dan Kemajuan Projek Pembangunan Desa Melalui CHARMs

Langkah-langkah:

- PD3.3A:** Mewujudkan pasukan pemantau di peringkat daerah bagi memantau kemajuan projek desa.
- PD3.3B:** Mengemas kini maklumat berkaitan senarai projek yang dilaksanakan mengikut kampung melalui CHARMs.

Rajah 25: Taburan Kampung Berpotensi Dijadikan Sebagai Kampung Angkat

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

Nota : Tiada kampung di WP Labuan yang terlibat bagi Program Kampung Angkat kerana terletak di grid tipologi U1.

RUMUSAN

Berdasarkan input daripada pihak kerajaan negeri dan daerah, terdapat sejumlah 17,571 buah kampung di Semenanjung Malaysia dan Wilayah Persekutuan Labuan. DPF Desa Negara 2030 yang disediakan di dalam Fasa 1 ini telah mengenal pasti sebanyak 15,091 buah kampung beserta lokasi spatial dan baki sebanyak 2,480 buah kampung akan dikenal pasti di Fasa 2 (termasuk dengan kampung-kampung di Negeri Sabah dan Sarawak).

Penilaian tahap pencapaian DPF Desa Negara 2030 akan dilaksanakan pada tahun 2019 iaitu setelah dua tahun dasar ini diguna pakai. Beberapa program sebaran dan pemahaman mengenai strategi dan langkah-langkah pelaksanaan DPF Desa Negara 2030 serta kaedah penilaian akan dijalankan bagi meningkatkan pemahaman agensi dan pihak yang terlibat. Hal ini meliputi agensi dari pelbagai pihak di peringkat persekutuan, negeri, daerah dan tempatan.

DPF Desa Negara 2030 berpotensi untuk menangani beberapa isu utama berkaitan pembangunan desa di Malaysia seperti berikut:

- Alam sekitar dan biodiversiti di kawasan desa perlu dikekalkan, dipelihara dan dipulihara.
- Jurang pembangunan antara bandar dan desa dapat diatasi melalui cadangan naik taraf pekan sedia ada dengan pelbagai kemudahan mengikut komponen pembangunan.
- Kampung-kampung yang terletak berhampiran dengan bandar perlu dikawal daripada ancaman rebakan bandar bagi memelihara imej dan identiti desa.
- Kepelbagaian sumber jaya desa perlu diperkukuhkan lagi bagi menambah baik peluang dan tahap ekonomi penduduk desa.
- Pengurusan tadbir urus desa yang berkesan bergantung kepada kepimpinan yang baik di peringkat kampung dan daerah.

CHARMs yang disediakan bersama DPF Desa Negara 2030 juga memainkan peranan utama dalam mengukuhkan pengurusan desa. Melalui CHARMs tahap kemampunan kampung dapat diukur dan memudahkan pihak Kerajaan Negeri menyediakan perancangan penambahbaikan terhadap keadaan fizikal, sosial dan ekonomi sesebuah kampung. Hal ini penting bagi memastikan semua kemudahan disediakan mengikut keperluan semasa dan potensi kampung untuk dibangunkan sepenuhnya bagi memberi impak positif kepada penduduk desa.

Penyediaan DPF Desa Negara 2030 ini juga mampu menyokong pencapaian aspirasi kerajaan yang juga selaras dengan visi **Desa Sejahtera, Negara Sejahtera**.

Disediakan oleh :

PLANMalaysia

BAHAGIAN RANCANGAN FIZIKAL NEGARA

(Jabatan Perancangan Bandar dan Desa)

Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan

Nota : Laporan Dasar Perancangan Fizikal Desa Negara 2030 (DPF Desa Negara 2030), Lampiran (senarai terperinci kampung mengikut teras) dan Ringkasan Eksekutif DPF Desa Negara 2030 boleh dimuat turun melalui www.townplan.gov.my/penerbitan/DPFDesaNegara.

داسر فرنچاغن فیزیکل دیسا نگارا

DASAR PERANCANGAN FIZIKAL DESA NEGARA

DPF DESA NEGARA 2030

